

## ТЕМА 2. ПРОПОЗИЦІЯ. РИНКОВА РІВНОВАГА

1. Пропозиція. Закон пропозиції
2. Аналіз змін у величині пропозиції та у пропозиції в цілому
3. Еластичність пропозиції
4. Ринкова рівновага

# Пропозиція. Закон пропозиції

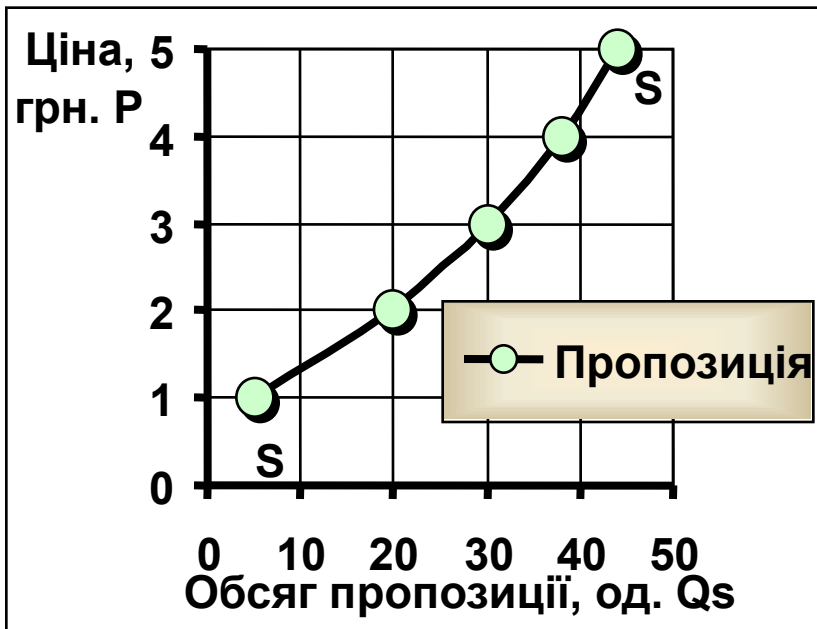
Ф о р м и у я в л е н н я пропозиції

Аналітична форма

$$Q_s = f(P, P_r, K, P_{sub}, P_{com}, T, N, B)$$

$$Q_s = f(P)$$

Графічна форма



Таблична форма

Ціна за одиницю, грн., P	Обсяг пропозиції од., Q <sub>s</sub>
1	5
2	20
3	30
4	38

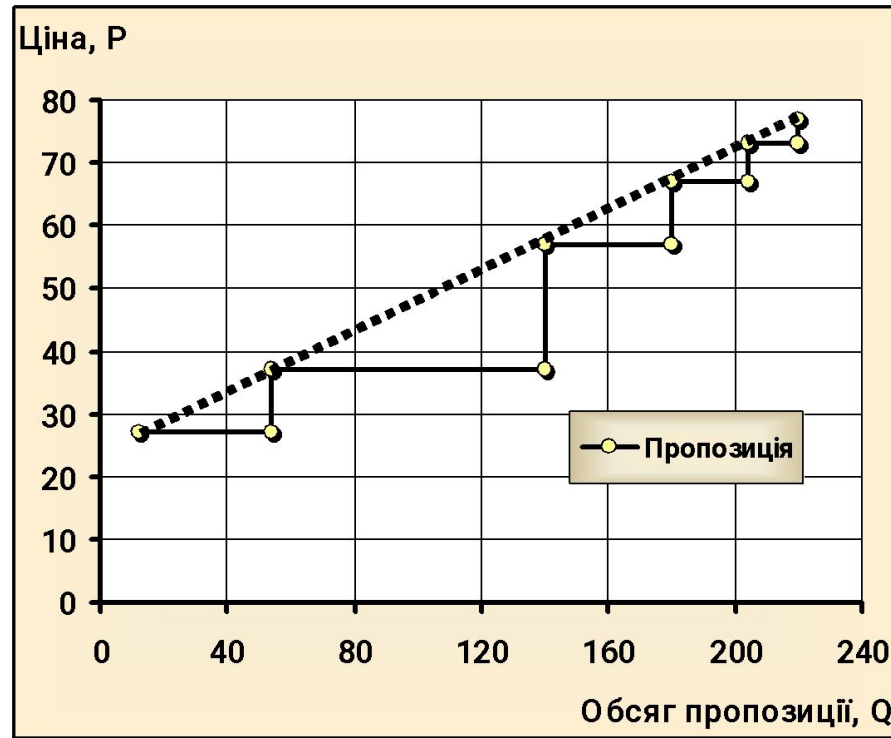
# Пропозиція. Закон пропозиції

- $P$  – ціна товару;
- $P_r$  – ціни ресурсів, що споживаються при виробництві даного товару;
- $K$  – технології; що використовуються при виготовленні товару;
- $P_{sub}$  – ціни товарів замінників (субститутів) у виробництві, тобто альтернативних продуктів, які можуть виготовлятися на цьому ж підприємстві;
- $P_{com}$  – ціни товарів доповнювачів (комплектуючих виробів, які підприємство отримує по кооперації);
- $T$  – податки та субвенції;
- $N$  – кількість продавців на ринку;
- $V$  – інші фактори.

# Формування пропозиції

Ціна, грн.	Обсяг пропозиції, од.
77	220
73	204
67	180
57	140
37	54
27	12

# Формування пропозиції



# Індивідуальна і ринкова пропозиція

Ціна за одиницю, грн. $P$	Обсяг пропозиції шт. $Q_s$	Число продавці в на ринку	Обсяг ринкової пропозиції
5	44	100	4400
4	38	100	3800
3	30	100	3000
2	20	100	2000
1	5	100	500

# Аналіз змін у величині пропозиції та у пропозиції в цілому

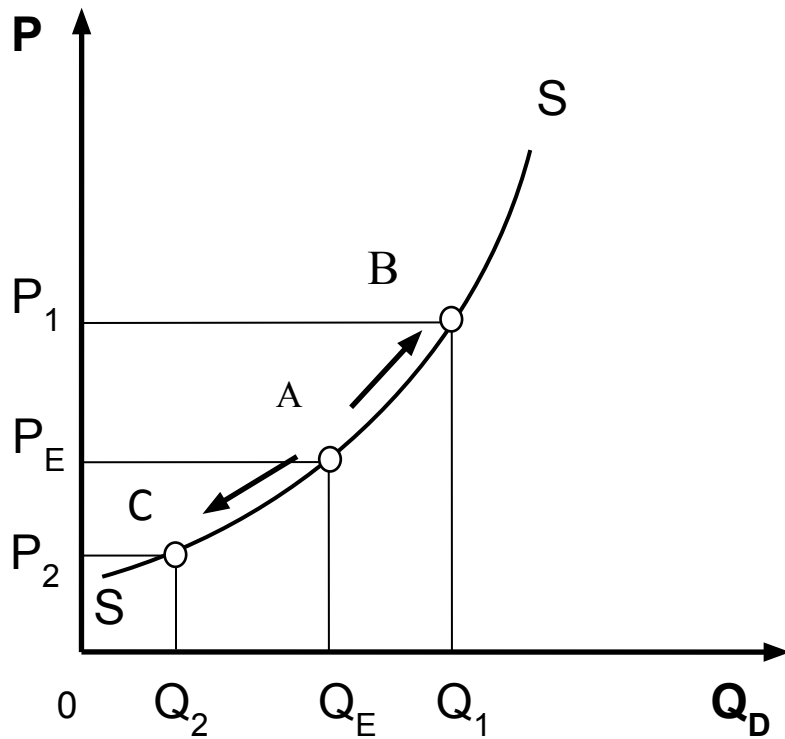


Рис.. Зміна величини пропозиції під впливом ринкової ціни товару.

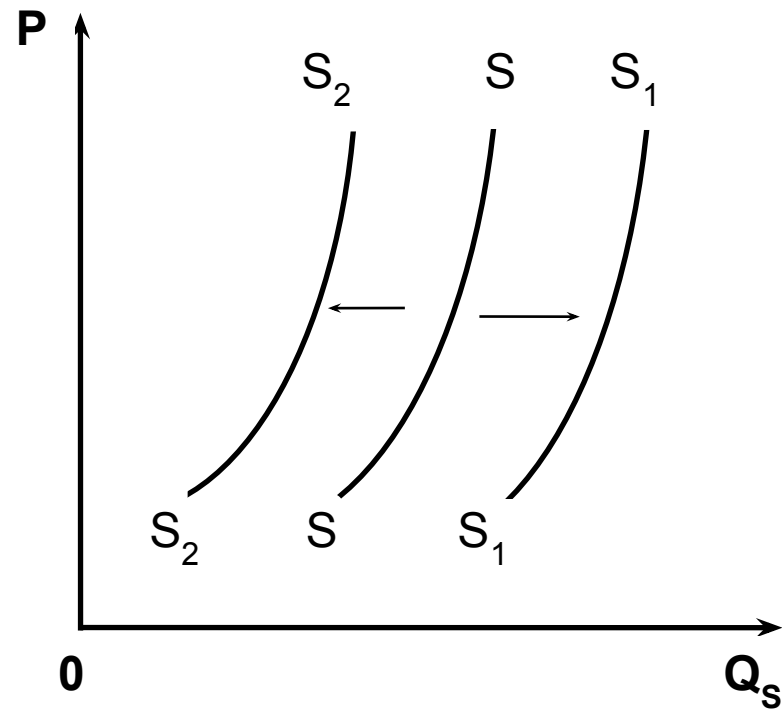


Рис.. Зміни пропозиції товару.

# Фактори зміни пропозиції

- кількість продавців
- зміна цін на ресурси
- впровадження технологій
- зміна цін на товари-субститути і товари-комплементи у виробництві
- податкова політика держави



# Фактори зміни пропозиції

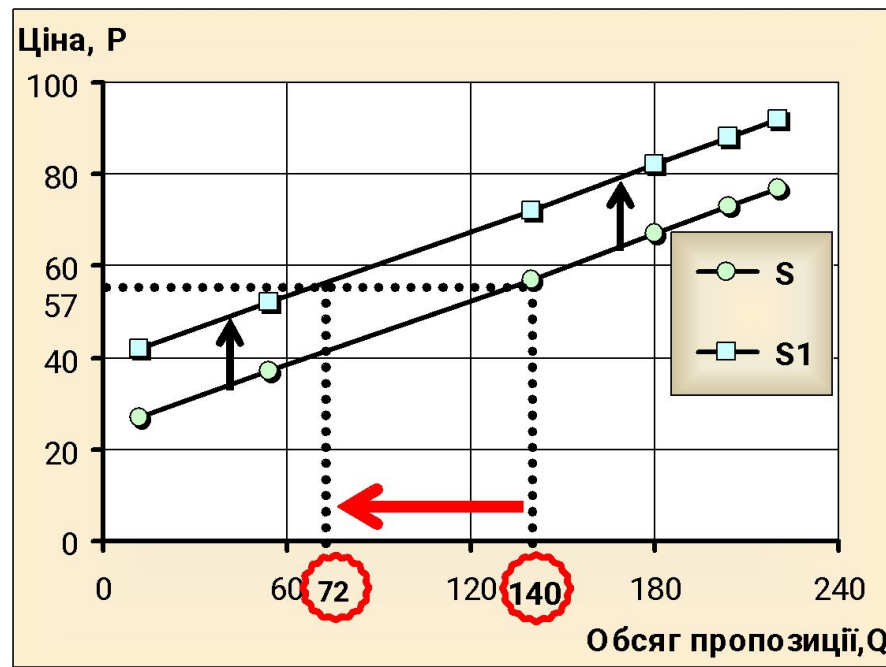


Рис. Зменшення пропозиції внаслідок встановлення акцизного збору.

# Еластичність пропозиції

$$E_s = \frac{\Delta Q_s}{\Delta P_s} \cdot \frac{P}{Q_s}$$

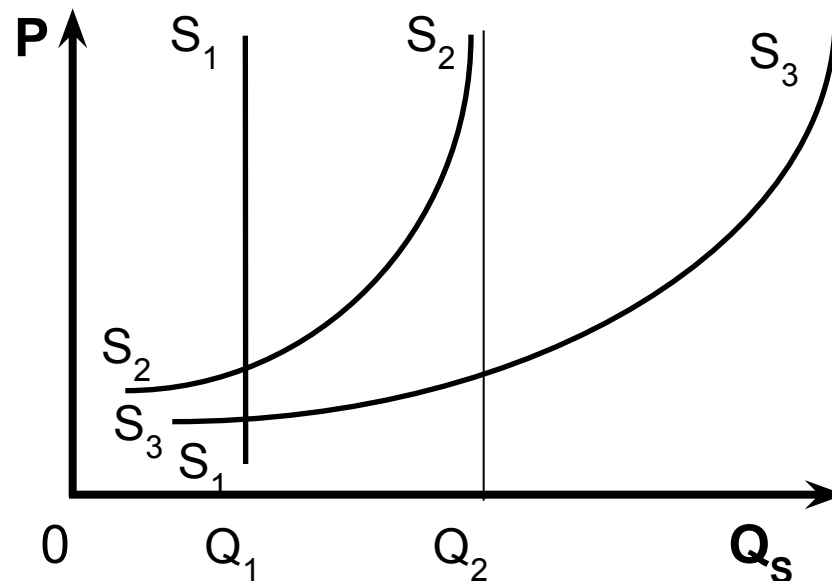


Рис. Еластичність пропозиції у миттєвому (S1), короткостроковому (S2) і довготривалому (S3) періодах

# Ринкова рівновага

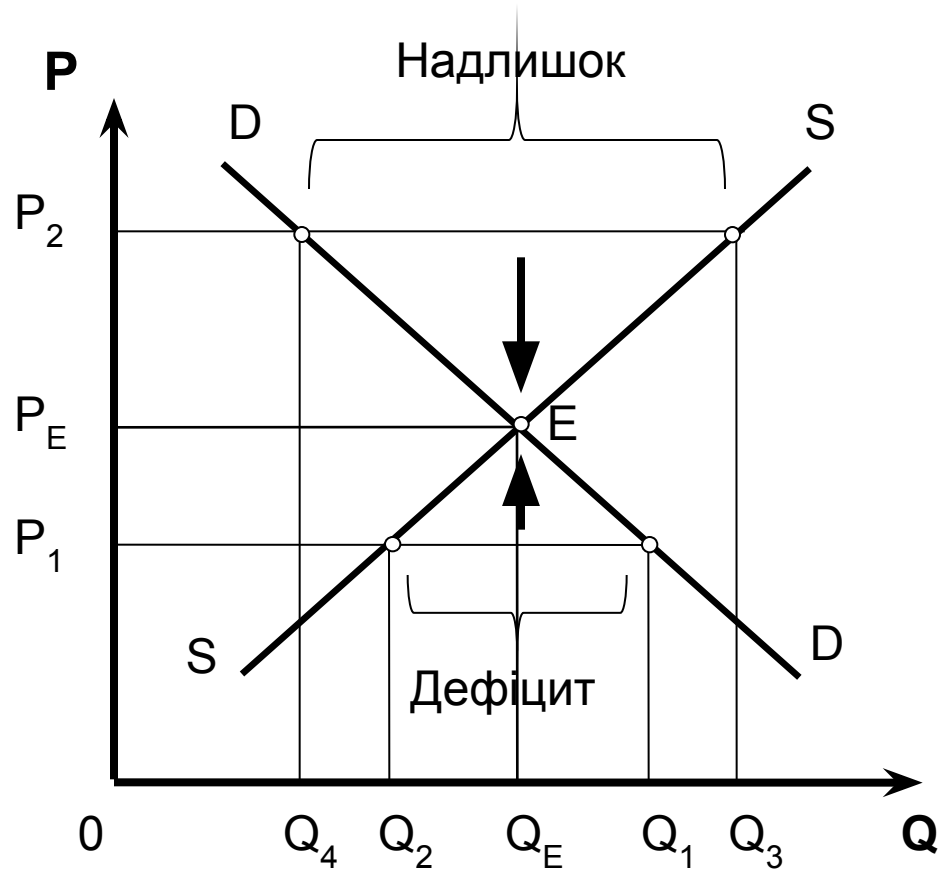


Рис. Ринкова рівновага за Вальрасом

# Павутинна модель ринкової рівноваги

Умови виникнення стійкої рівноваги на ринку

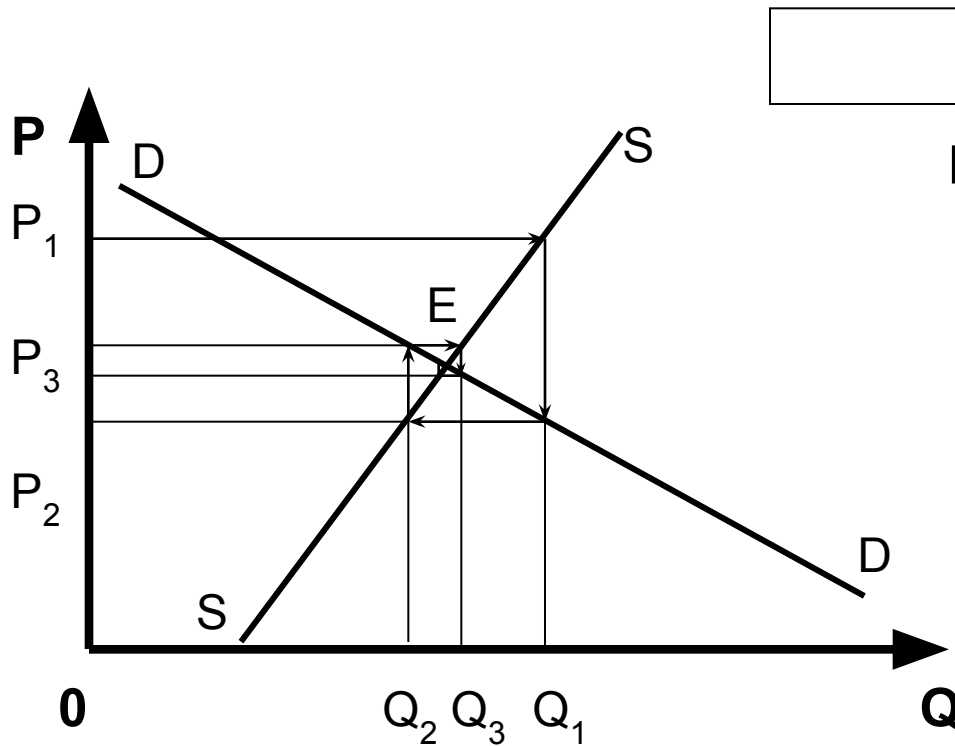


Рис. Стійка ринкова рівновага

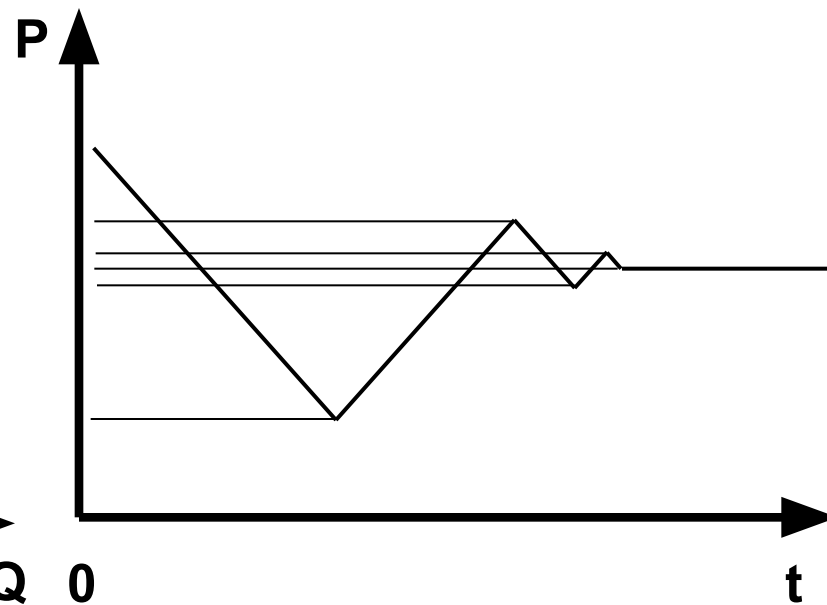


Рис. Коливання цін за умови стійкої рівноваги

# Павутинна модель ринкової рівноваги

Умови виникнення нестійкої рівноваги на ринку

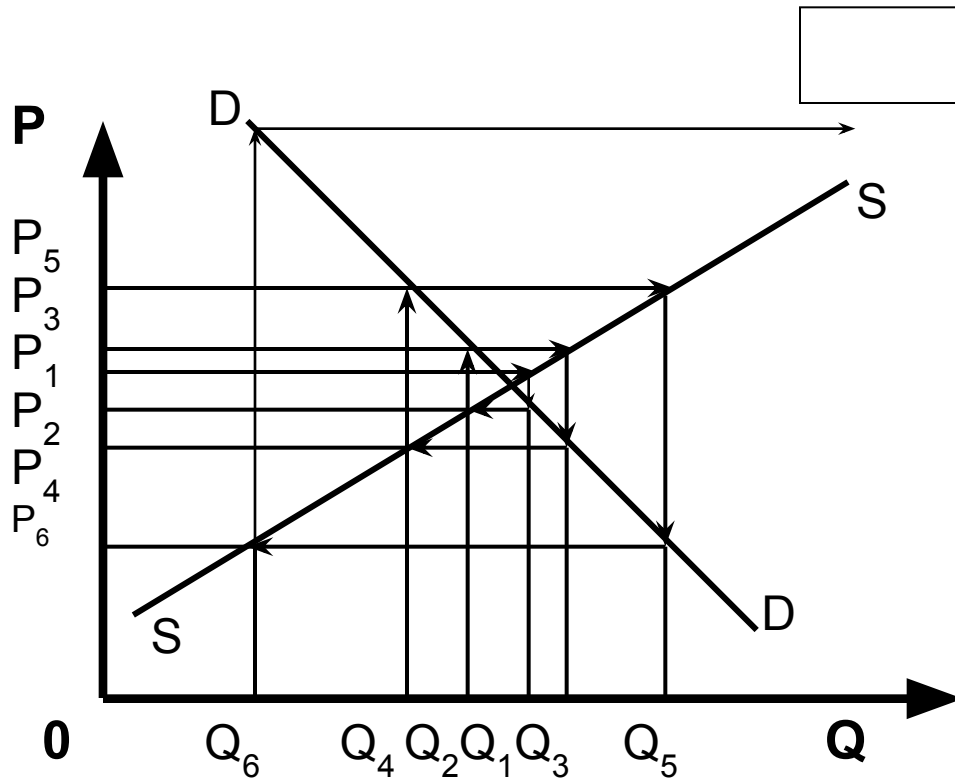


Рис. Нестійка ринкова рівновага

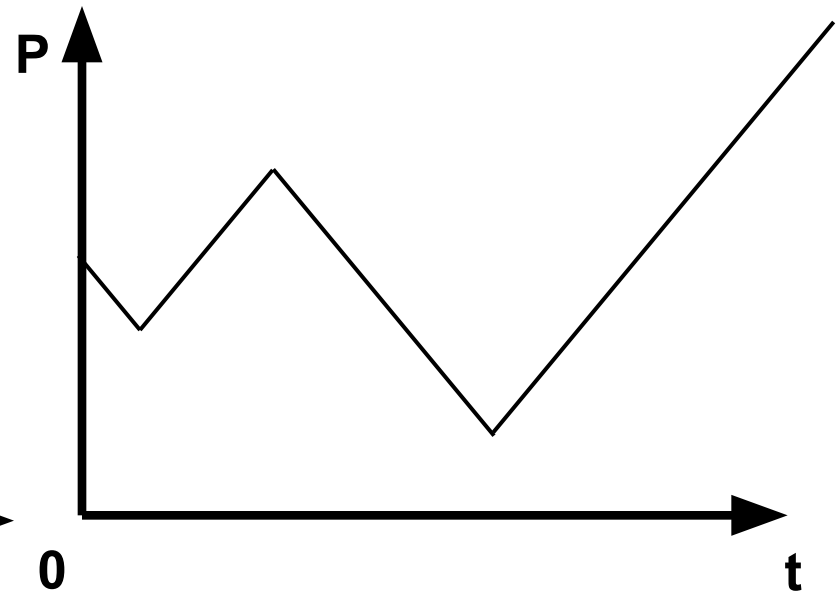


Рис. Коливання цін за умови нестійкої рівноваги

# Павутинна модель ринкової рівноваги

Умови регулярного коливання цін

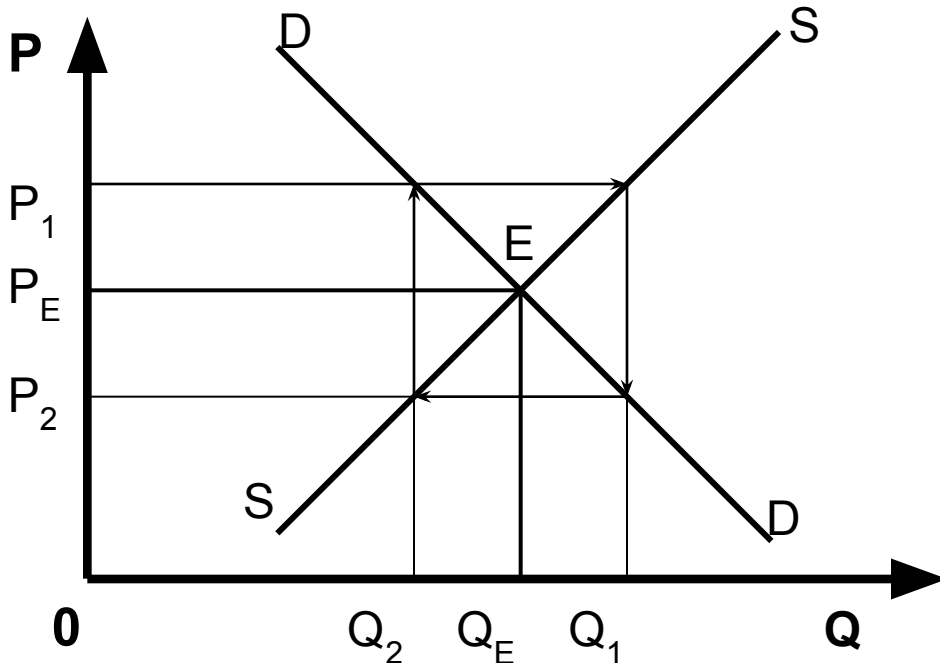


Рис. Регулярні коливання навколо ринкової рівноваги

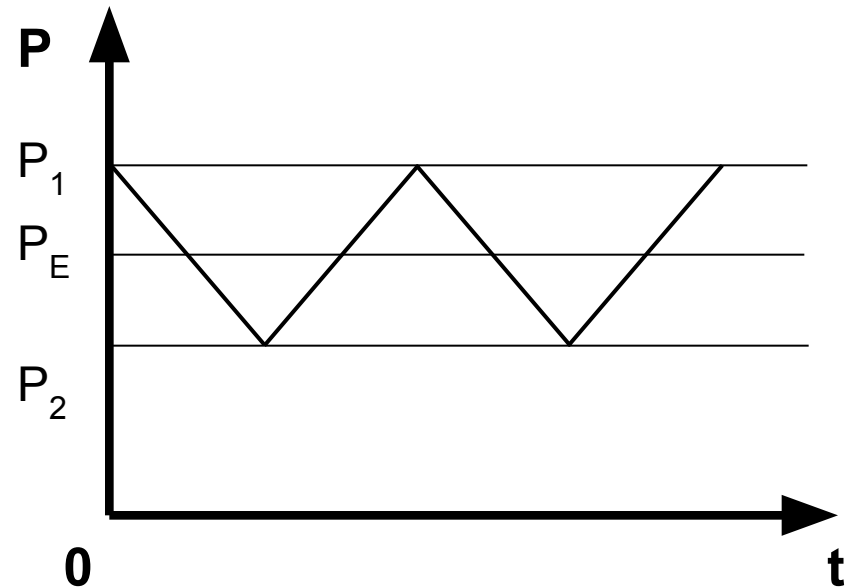


Рис. Регулярні коливання цін

# Вигоди споживачів і продавців при встановлені рівноважної ціни

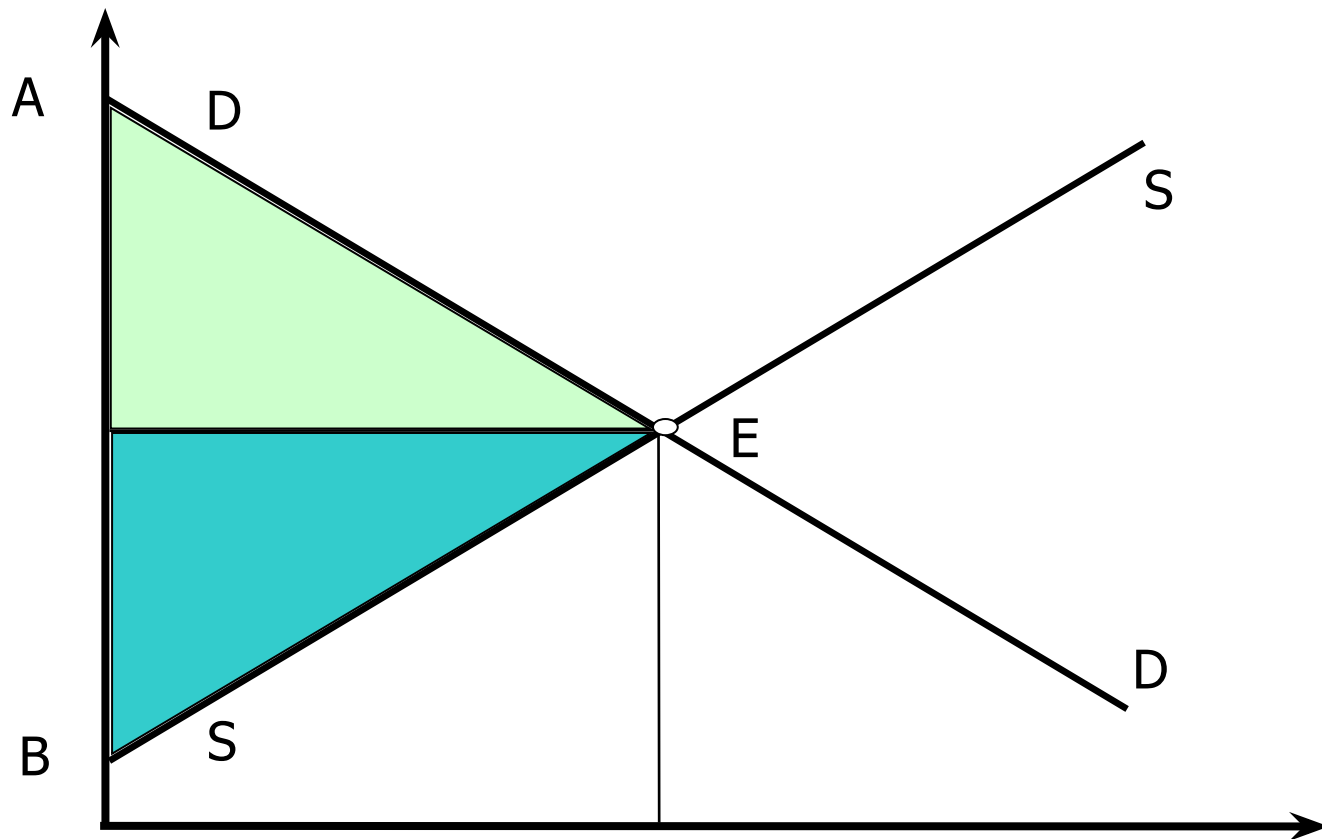


Рис. Надлишок у споживачів і надлишок у продавців

## **Вигоди споживачів і продавців при встановленні рівноважної ціни**

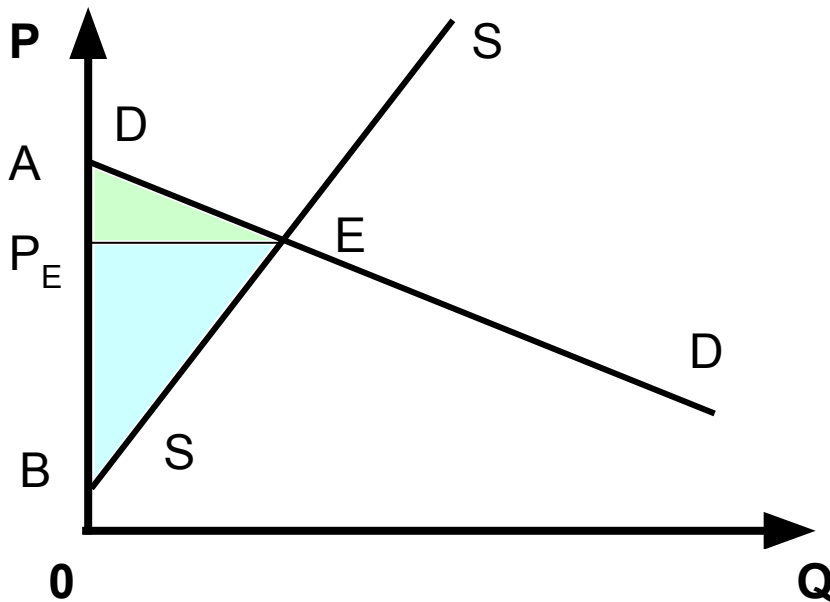
**Надлишок у споживача – це різниця між рівноважною ціною та максимально можливою (відправною) ціною, яку може сплатити покупець.**

**Надлишок у продавця – це різниця між рівноважною ціною та мінімально можливою ціною, за якою продавець може реалізувати свій товар.**

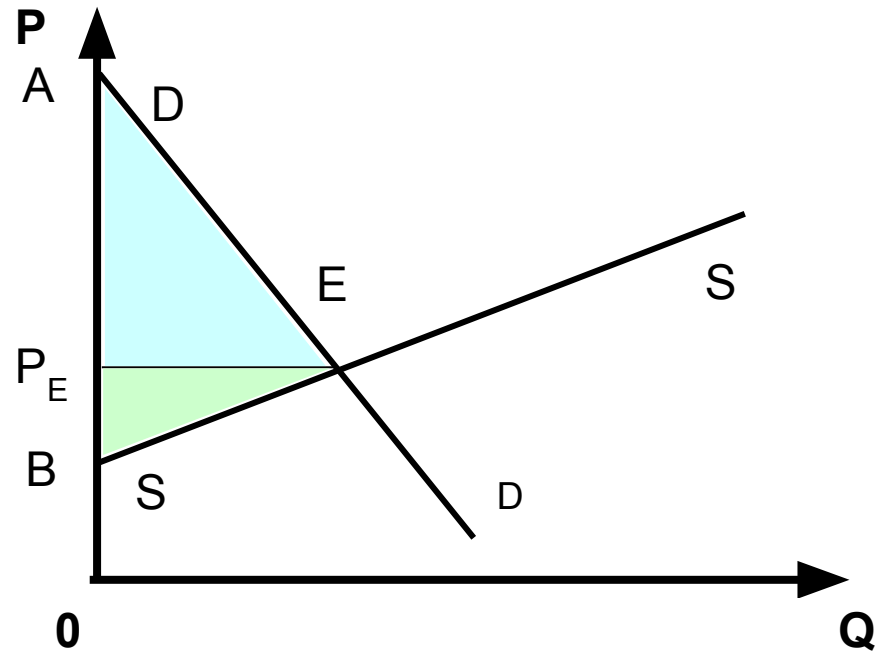


# Вигоди споживачів і продавців при встановлені рівноважної ціни

Величина виграшу покупців і продавців в залежності від еластичності попиту і пропозиції.



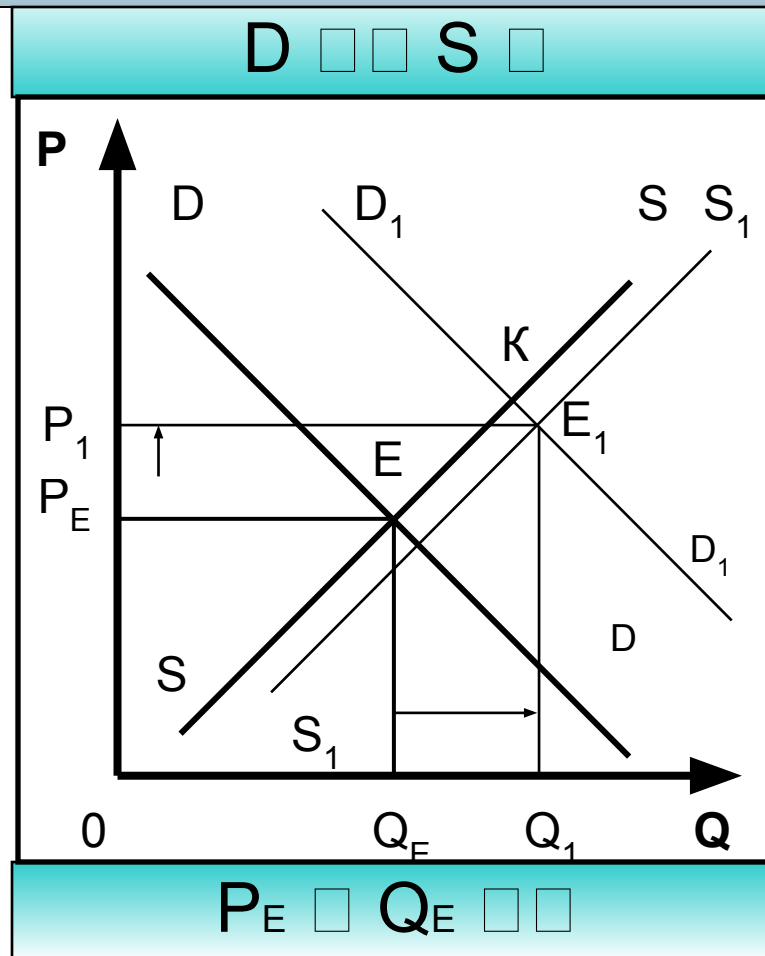
Величина виграшу у покупців менше, ніж у продавців, якщо попит більш еластичний, ніж пропозиція



Величина виграшу у покупців більше, ніж у продавців, якщо попит менш еластичний, ніж пропозиція

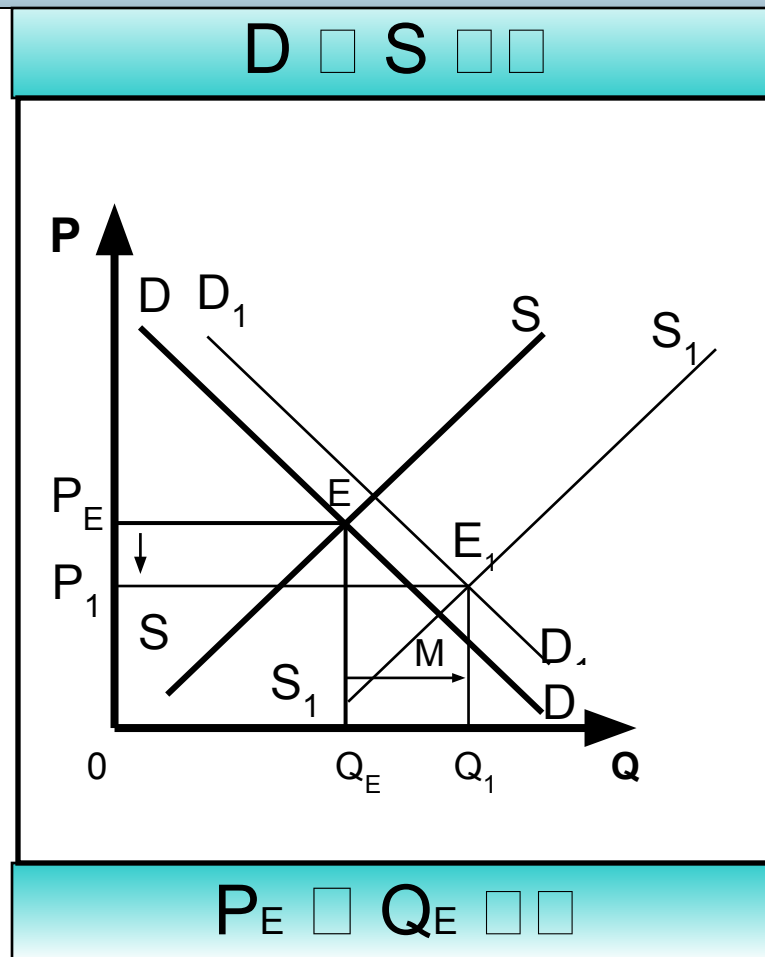
# Зміна ринкової рівноваги

Попит і пропозиція збільшуються



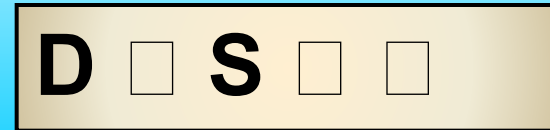
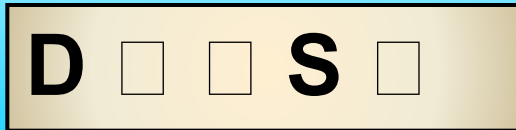
# Зміна ринкової рівноваги

Попит і пропозиція збільшуються

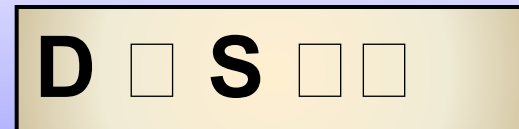
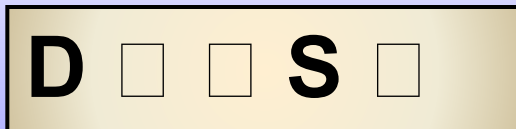


# Зміна ринкової рівноваги

Попит і пропозиція зменшуються

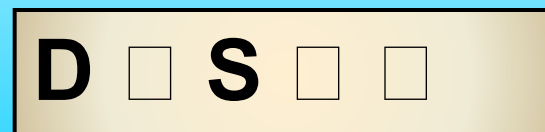
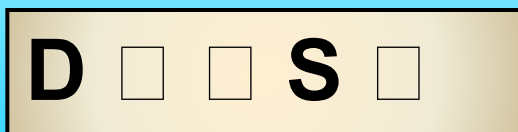


Попит зростає, пропозиція зменшуються



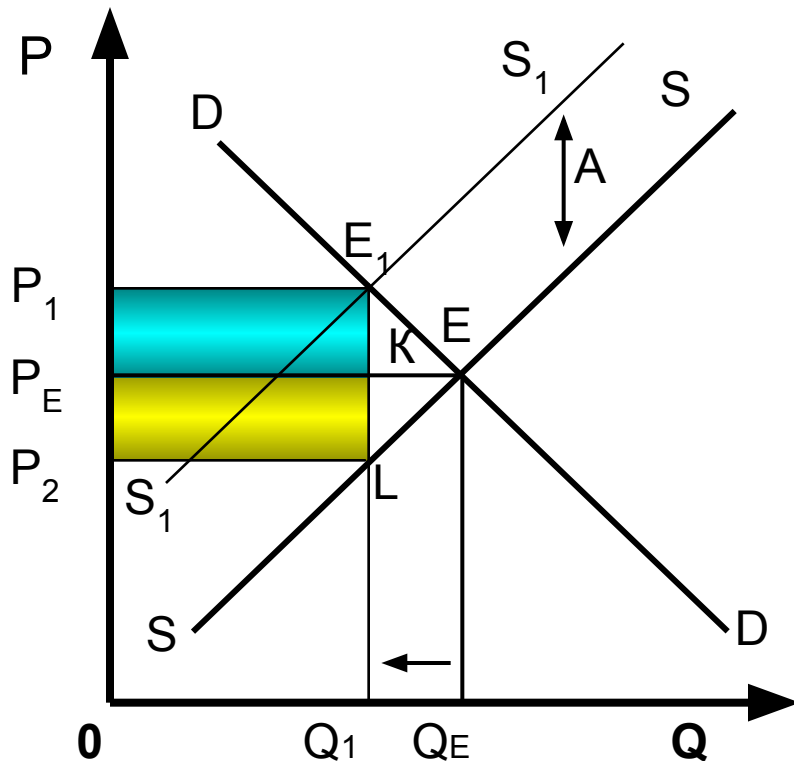
# Зміна ринкової рівноваги

Попит зменшуються,  
пропозиція зростає



# Вплив акцизних податків на ринкову рівновагу

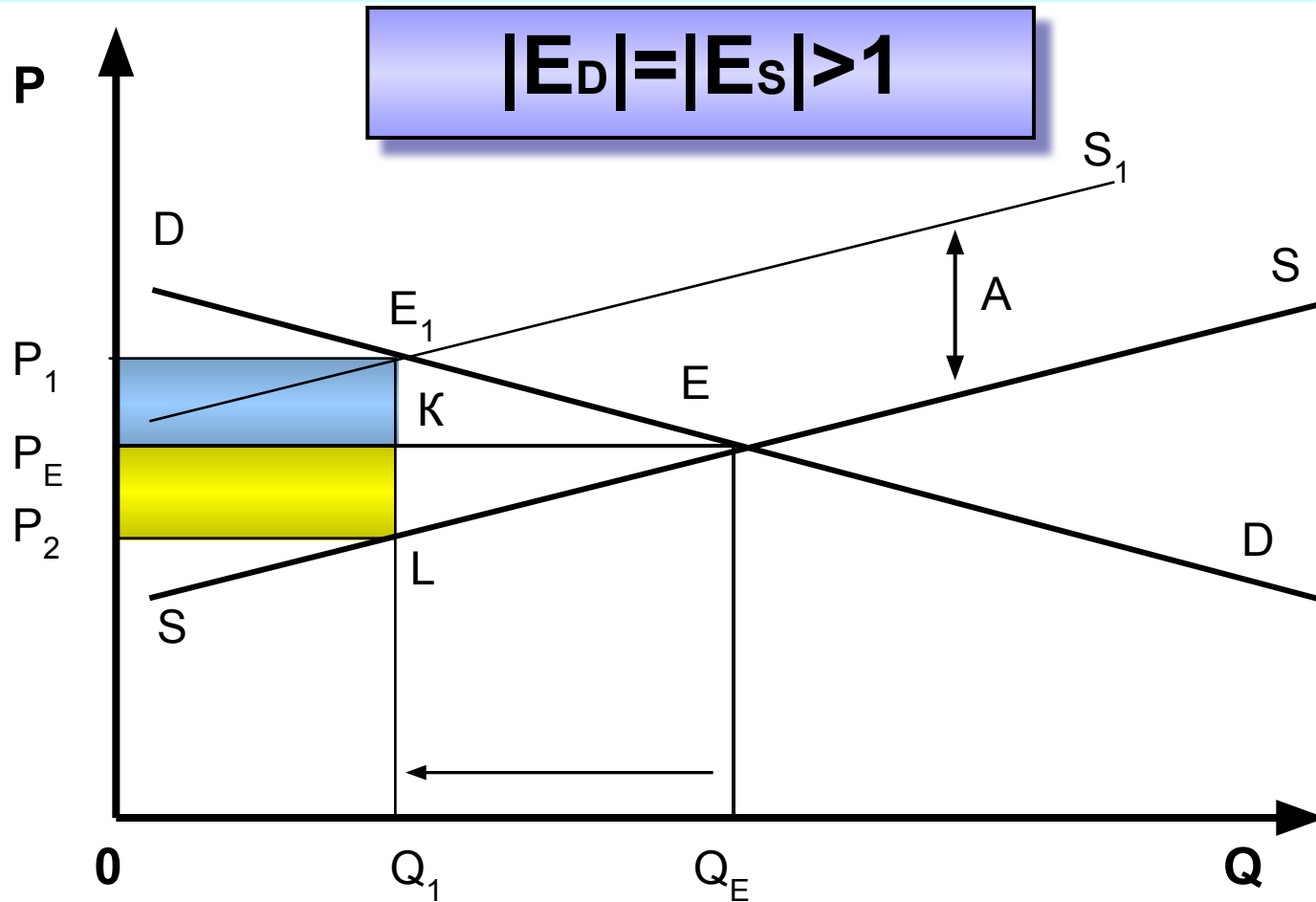
$$|E_D| = |E_S| = 1$$



$Q_E - Q_1$  - Зміна рівноважного обсягу реалізації.  
 $A$  - Величина акцизного збору.  
 $P_1$  - Ціна, яку сплачує покупець.  
 $P_2$  - Ціна, яка формує дохід продавця.  
 $P_1 E_1 K P_E$  - Податковий тягар покупця  
 $P_E K L P_2$  - Податковий тягар продавця

Рис. Акциз за одиничної еластичності попиту і пропозиції

# Вплив акцизних податків на ринкову рівновагу



# Вплив акцизних податків на ринкову рівновагу

$$|E_D| = |E_S| < 1$$

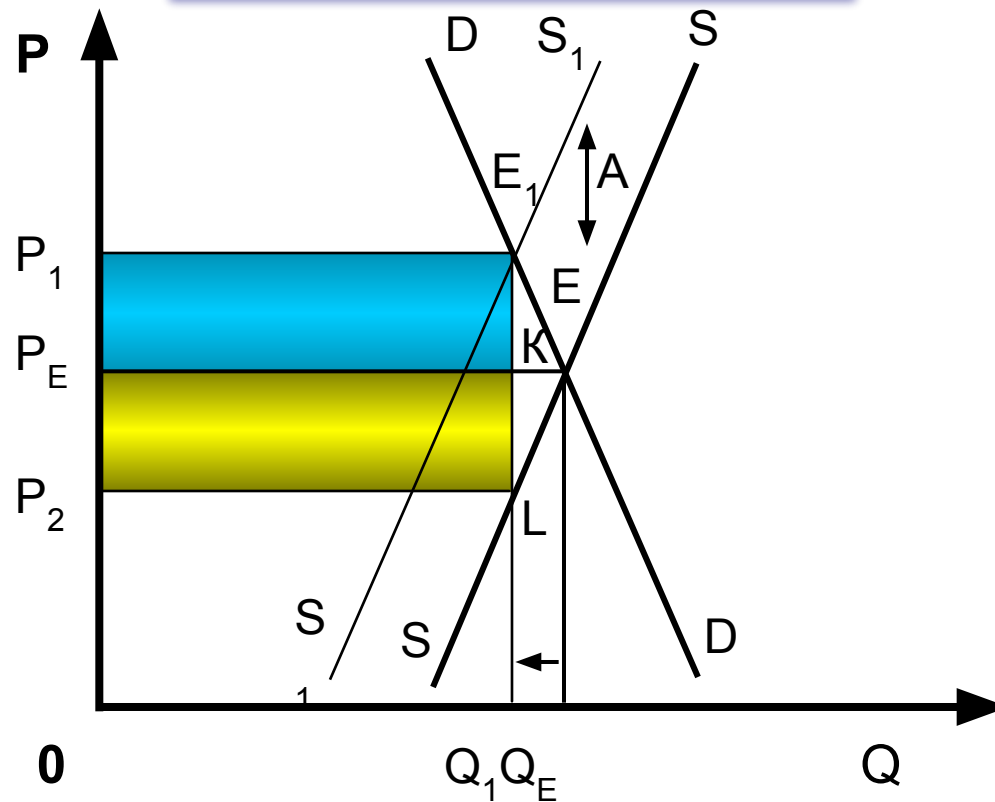


Рис. Акциз за низької еластичності попиту і пропозиції



# Вплив акцизних податків на ринкову рівновагу

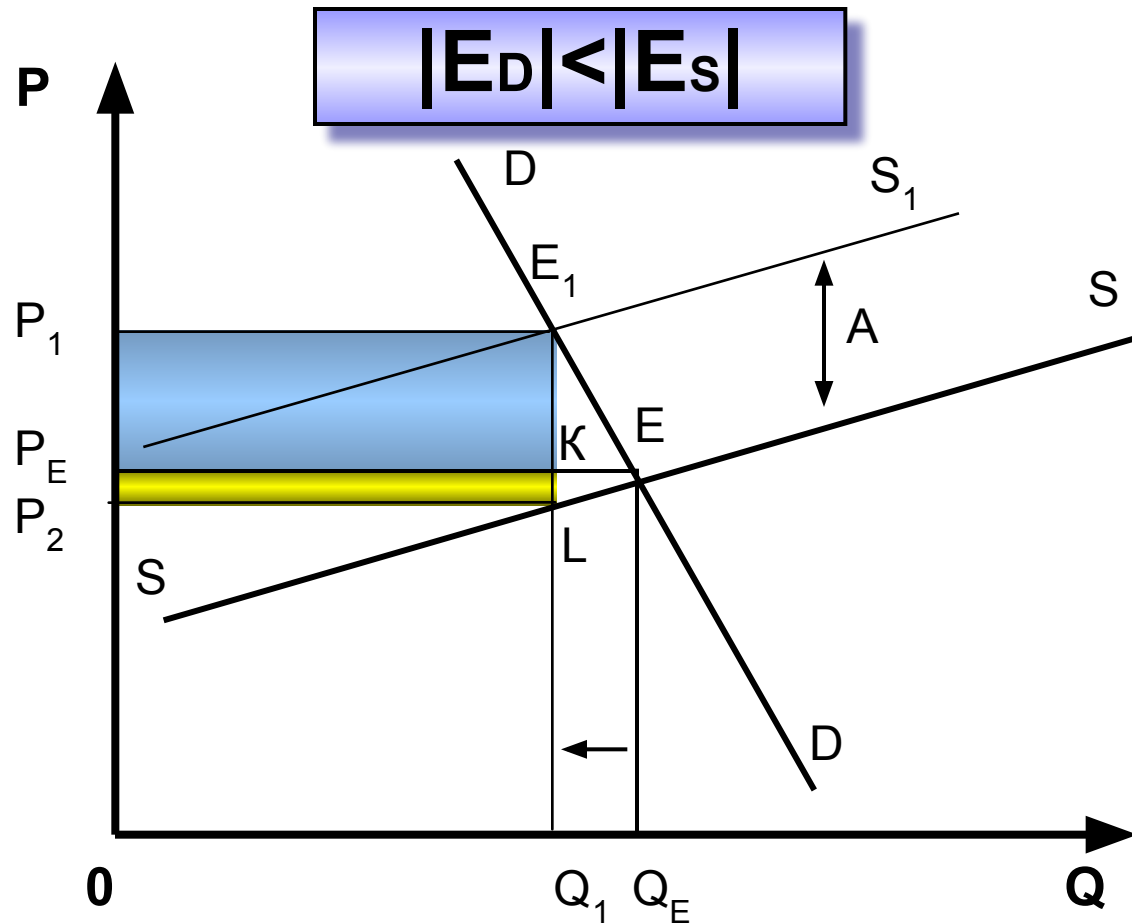


Рис. Значне погіршення положення покупця

# Вплив акцизних податків на ринкову рівновагу

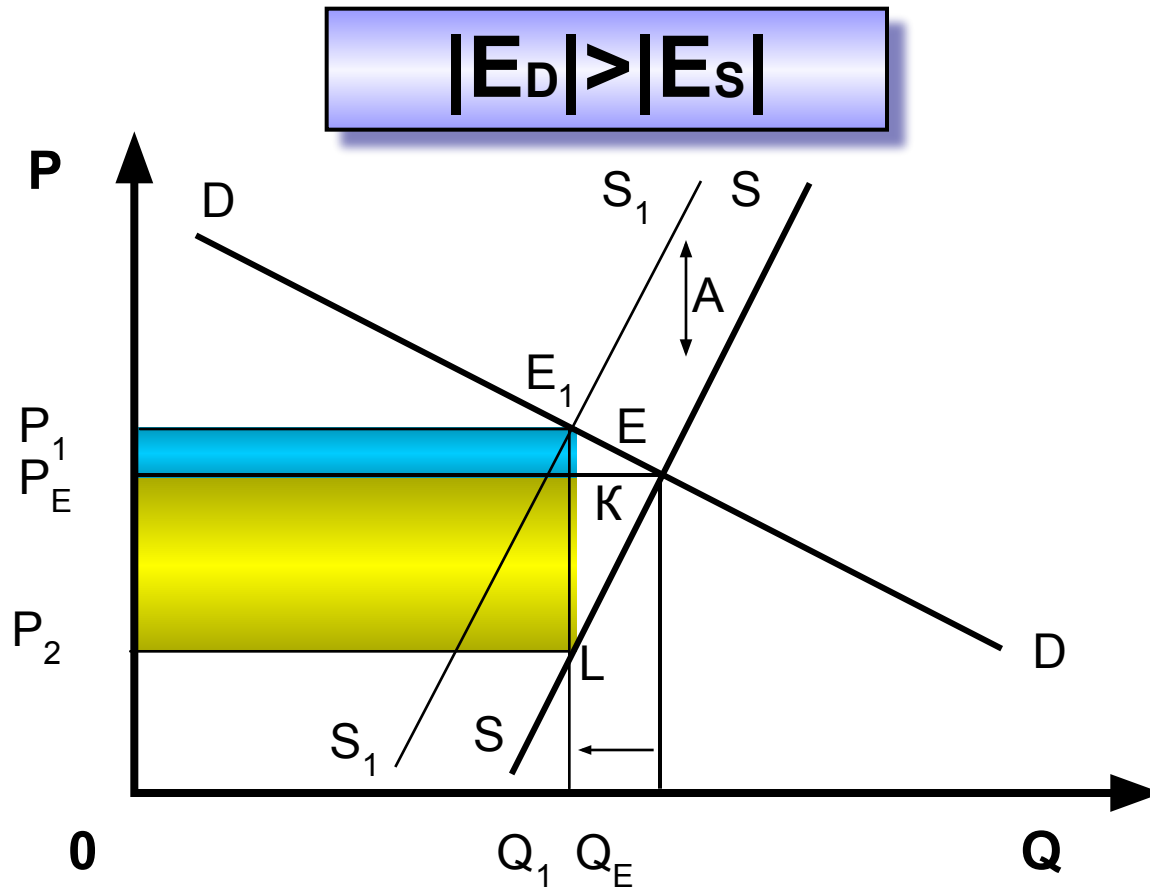


Рис. Значне погіршення положення продавця

## ТЕМА 2. ПРОПОЗИЦІЯ. РИНКОВА РІВНОВАГА

Дякую за увагу

